

The illustration depicts a woman with long, dark, wavy hair, wearing a golden crown with a sunburst and a blue and white striped dress. She is looking slightly to the left. The background features a classical Greek temple with a pediment and columns, set against a landscape with mountains and a blue sky. To the right, there is a mosaic of a man's face. The entire scene is framed by a decorative Greek key border.

VĚLKÁ MATKA

MINA HANTABÁL

Velká Matka

MINA HANTABÁL

Veľká Matka

Mina Hantabál

© Mina Hantabál, 2024
v spolupráci s Publico.sk

Prvé vydanie

Redakcia: Jana Rajnicová

Jazyková korektúra: Jaroslav Hochel (Kniha prvá),

Zuzana Kasáková

Obálka a grafická úprava: Miroslav Kulich

ISBN 978-80-570-5861-8

ISBN (EPUB) 978-80-570-5863-2

ISBN (MOBI) 978-80-570-5864-9

ISBN (PDF) 978-80-570-5862-5

Venované mojej milovanej dcére Nenette

Kniha první
Atika, země bohů

Výhľad z útesu je iný ako obvykle. Smutný a bezvládný. Dokonca aj vtáky, ktoré sa snažia prehlásiť zvuk vln narážajúcich o skalnatý štít, to robia, len aby sa nepovedalo, že zanedbávajú svoju povinnosť. Udržujú ilúziu sveta, ktorú mi vtĺkali do hlavy od raného detstva. Nie som síce najlepším sudcom zvukov a melódií, ale som si istá, že aj moje skoro hluché ucho dokáže zachytiť nevôľu vtákov a zádumčivosť vln. Moje spomienky na toto miesto sú bezútešné a tmavé ako dnešné more.

O sluch v ľavom uchu som prišla ešte ako dieťa. Veľká Matka vtedy neovládla svoj hnev a roky skrývané roztrpčenie z mojej existencie. Pre nejakú hlúposť, na ktorú si už teraz nespomeniem, mi vliala vosk z horiacej sviečky priamo do ľavého ucha. Ešte stále cítim, ako mi vteká až do hlavy. Myslela som, že ma to zabije, že mi mozog zmiešaný s voskom vytečie druhým uchom. Ona však vedela, čo robí. Tak ako vždy. Okrem bolesti navždy vrytej do hlavy a srdca jedenástročného dievčata spôsobila aj to, že som už nikdy nepočula svoj hlas normálne. V takmer hluchom uchu akoby ostávala časť z neho zaseknutá. Pri každom slove počujem ozvenu, ktorá sa odtiaľ snaží vydráť von.

Ale dosť bolo sebalútosti. Musím sa pozbierať a vydať sa na cestu. Neostáva mu už veľa času a ja to musím stihnúť – poslednýkrát sa mu pozrieť do očí a odpustiť si. Stála som ho veľa. Omnoho viac, ako by chcel. Keby videl vreteno osudu v deň, keď som sa narodila, určite by ma dal radšej zožrať vlkom. Alebo rovno zhodiť z tohto útesu. Stála som ho veľa aj napriek tomu, že som nepýtala nič.

Zatiaľ čo ostatní dňom i nocou spriadali plány, ako z neho dostať čo najviac, ja som len existovala a vôbec som sa nepodobala na svojich cieľavedomých, arogantných nevlastných bratov a zaslepené, prostoduché sestry. Oni boli vytúžené, dokonalé bytosti, zatiaľ čo ja len nepodarok. Okrem Diany a Adrieny sa nikto nepokúsil vyvrátiť môj názor o neopodstatnenosti vlastného bytia. Ony sa o to aspoň snažili.

Ale to je dlhý príbeh a ja už musím vyraziť. Počas cesty budem mať ešte veľa času na rozmýšľanie, a kým k nemu prídem, možno zo mňa bude dcéra, akú si vždy prial. Teda aspoň vnútri. Môj zovňajšok mu nikdy nebude dosť dobrý. Podobnosť medzi mnou a Veľkou Matkou je ako podobnosť medzi vrahcom a zmijou. A on tú zmiju miloval. Celý život ju miloval tak, ako ešte žiadny muž ženu nemiloval. Ani vlastné deti preňho neznamovali viac.

1. kapitola

Pitveme myš. Mám desať rokov a behám za Adrienou ako poskok za kráľovnou. Je odo mňa o niekoľko rokov staršia, v podstate je už skoro žena. Tento rok bude mať štrnásť a zasvätia ju do tajomstiev chrámu. Tým sa oficiálne stane nižšou kňazkou a bude z nej ďalšia služobníčka Veľkej Matky. Ale kým je so mnou, tu, neposvätená, má právo byť ešte posledné letmé chvíle dieťaťom.

Skrývame sa v malej jaskyni pod útesom. Tu nás kňazky ne-nájdu. Cesta sem je úzka a klzká, prejde po nej len nebojácna duša a telo dieťaťa. Starším kňazkám sa pri pohľade z útesu zatočí hlava. Už nemajú silné, šlachovité ruky, ktoré by ich udržali pritiahnuté ku skalám, a štíhle nôžky, ktoré preskočia ako nohy tanečnice z jednej vyvýšeniny na druhú a tak stále ďalej až k jaskyni.

Tu sme v bezpečí. Tú myš nám doniesla naša obľúbená mačka Sofia so strakatou srstou zvýrazňujúcou jej veľké jantárové oči. Je veľmi múdra a často donesie chytenú myš až k našej komnate. Akoby vedela, že pri takom svätuškárskom a mystickom živote, k akému nás kňazky vedú, potrebujeme únik do absolútnej reality. Tú pre nás predstavujú krvavé črevá, mŕtve očka a nehybné labky, ktoré ešte v noci behali po chodbách chrámu a kradli z oltára obetné zrno.

„Chyť ju za chvost, nech sa mi tak nešmýka,“ nakáže Adriena bez toho, aby zdvihla sústredený zrak od myšieho brucha. Už hodnú chvíľu sa snaží rozrezať ho ostrým kameňom. Nepoddajný myší kožuštek sa však bráni. Ešte nepochopil, že osud úbohej myšky už nemožno zmeniť.

Urobím, čo mi Adriena povedala, a pridžžam chvost aj zadné labky. Konečne sa jej podarí otvoriť myške brucho, potom je to už hračka. Postupne pomocou tenkých drevených paličiek vyberá vnútornosti, nakoniec rozreže aj kožu na krku a hlave. Keď je hotová, zostane z úbohého zvieratka na zemi iba špinavá kaša. Teraz sme spokojné. Je to detská hra, ktorá nám dáva pocit nadradenosti, moci a kontroly. Tých sa nám v chráme dostáva žalostne málo. Tam musíme poslúchať, skláňať hlavy a hovoriť len vo vhodnej chvíli. Staršie kňazky vymýšľajú rafinované plány, ako sa votrieť do priazne veľkňazky – Veľkej Matky. No my deti nemáme dostatočne vyvinutý zmysel pre klamstvo a pretváрку, ktorá by nám pomohla v manipulačných bojoch odohrávajúcich sa za múrmi chrámu.

„Je to smiešne. Sme ako tá myš – len kopa krvi, nejaké mäso a divné mäkké rúrky. A predsa sa dokážeme dotknúť nebies, hovoriť s bohmi, narodiť sa a umrieť, nieť si svoj osud,“ filozofuje Adriena viac-menej sama pre seba. Nikdy si neodpustí rôzne éterické konštatovania a prepojenia s nebesami. Myslím, že sa v snoch vidí ako bohyňa na Olympe medzi ostatnými Diovými deťmi. I jej chôdza pripomína lietanie na obláčiku. Našľapuje jemne, pred každým ďalším krokom sa vyšvihne a necháva nás obyčajných smrteľníkov kúsok za sebou.

Často začujem, ako sa o Adriene vyjadrujú staršie kňazky: „Ak to takto pôjde ďalej, raz nahradí Veľkú Matku. Má na to dokonalé predispozície!“ hovoria potichu, aby ich Matka nepočula.

Je to pravda, Adriena na to má tie správne vlastnosti. Je učenlivá, hlas má už vo svojom mladom veku o oktávu nižšie než ostatné dievčatá a každého, kto ju počúva, núti rozmýšľať nad tým, čo hovorí. Po čase si človek zvykne na pocit, že Adri, ako ju my mladšie dievčatá familiárne medzi sebou voláme, vie všetko najlepšie a má na všetko odpoveď. Niekedy to dokáže byť až popudzujúce, preto sa z času na čas stránim jej spoločnosti a idem

sa radšej vyrozprávať zo svojich ťažkostí Diane. Tá má ľudskejší prístup, je to moja rovesníčka a necítim sa pri nej ako žiačka pri učiteľke.

Adriena dokonca vyzerá inak ako my. S jemnými svetlými vlasmi a nebesky modrými očami vystupuje z radu brunetiek a čiernovlások, ktorými sa to v chráme len tak hemží. Vlastne je jediná takého svetlého typu, koho poznám. Často sa musí skrývať pred páliacim slnkom, ktoré jej nerobí dobre. Pokožku má nezdravej zelenkavej farby a je príliš chudá. Všetky nedostatky si však vynahrádza spôsobom, akým drží hlavu a telo. Vzpriamená a s jemne zdvihnutou bradou kráča v opare nezlomnej sebaistoty. Je na tom niečo aristokratické. Pošuškáva sa, že Adriena je bastard nejakého vysokopostaveného kráľovského dôstojníka. Údajne si ju dovedol z putovania po severských krajinách spolu s otrokyňou, do ktorej sa bláznivo zalúbil a nechcel sa jej vzdať.

Adriena proti tým rečiam nikdy nenamieta, no nepotvrdila ani ich pravdivosť. Vlastne ju tešia. Pravda je však taká – a to mi len omylom prezradila Veľká Matka v jednom zo svojich nekončných monológov –, že pochádza z chudobnej rodiny roľníkov a jej rodičia pre ňu nemali iné poslanie ani jej nevedeli zabezpečiť výhodný vydaj. Komplikoval to aj jej zvláštny, netypický výzor, a tak už v jej ranom detstve usúdili, že najlepšie jej bude medzi múrmi chrámu. Nehnevá sa na nich za to. Chce v živote niečo dokázať a byť kňažkou v Poseidónovom chráme je pre ňu ten najlepší odrazový mostík.

„Diana! Čo sa ti stalo?“ skríkne odrazu Adri a vytrhne ma tým z myšlienok. Do jaskyne totiž znenazdajky vbehla Diana. Vonku začína zapadať slnko. Dianine veľké orieškové oči sú plné slz a pravé zápästie si zviaza dlaňou druhej ruky. V oranžovom svetle by s dlhými vlasmi, ktoré jej padajú popri ramenách až po bedrá, mohla byť začarovaná vodná nymfa utekajúca od nenásytného Poseidóna. Hneď ako nás zbadá, prudko sa otočí k stene jasky-

ne – napoly vyplašená, napoly zahanbená. Zrejme sa chcela len schovať niekam, kde by si mohla ako mačka vylízať ranu. Nestála o pozornosť. Prekvapili sme ju rovnako ako ona nás.

Z predlaktia a zo zápästia jej steká krv. Adri sa podarí odtiahnuť jej ruku a preskúmať ranu. Nezdá sa byť hlboká, no aj tak jej tam až do smrti ostane jazva v tvare zápasiaceho hada. O pár rokov si na to miesto bude deň čo deň navliekať veľký perlový náramok so znakom trojzubca. Pohľad na jazvu u nej vždy vyvolá triašku a obnoví spomienky na túto osudnú noc. Utrpenie bude mať v očiach ako razbu na dvoch kráľovských minciach. To však žiadny šperk na svete nezakryje.

„Veľká Matka?“ opýtam sa a pozriem sa jej do uslzených očí. Šepkám. Čo ak nás môže pred vchodom do jaskyne niekto počuť?

Zavrtí hlavou. Prekvapene pozriem na Adrienu, ktorá ešte stále skúma ranu. Odtrhne si kúsok látky z tuniky a opatrne, no pevne, obviaže miesto nad zápästím, odkiaľ vyteká potôčik krvi.

„Nechaj ma hádať. Bola to tá suka Irénia! Však ja jej ukážem, špine závistlivej!“

To sú na Adri príliš silné slová. Zhrozene na ňu obe pozrieme. Adri je takmer vždy, aj v tej najhoršej situácii, priateľská a všetkých naokolo upokojuje svojimi racionálnymi, praktickými riešeniami. Pri pohľade na malú, útlú Dianu jej však praskli nervy. Nečudujem sa jej. Nikto, kto má v sebe kúsok ľudskosti, by tejto krehkej bábike ani vlások na hlave neskrivil. Ani jeden z jej dlhých hustých čiernych vlasov.

Neprekvapilo ma, že si Irénia – alebo Rea, ako sme ju všetci volali – vybila zlosť práve na Diane. Už dlho na ňu žiarli. Rea je na rozdiel od nás proste škaredá. Orlí nos a úzke pery iba zvýrazňujú jej hranatú, konskú tvár a špicatú bradu. Veľmi pre svoj výzor trpí. Kňazky si ju často doberajú a namiesto do komnaty ju so smiechom posielajú spať do stajne.

V dospelosti sa bude snažiť tieto črty maskovať príliš výraznými farbami na tvár a falošným úsmevom. To jej pri zlákaní opačného pohlavia občas pomôže, no iné ženy skôr či neskôr vždy spoznajú, že jej škaredosť vychádza z jej duševnej podstaty, že Rea je ako jablko zhnité zvnútra – s každým záhryzom vyjdú na povrch ďalšie červíky a plesneň.

Rea je typ dieťaťa, ktoré dokáže tak dokonale maskovať, čo sa mu v skutočnosti preháňa hlavou, že jeho nekonečné klamstvá neprekukne ani Veľká Matka. Reou vymyslené príbehy o tom, ako sa v noci rozpráva s bohmi, berie Matka s humorom a necháva sa nimi vo všedné popoludnia zabávať. Vidí iba bezstarostné, vtipné dievčatko plné fantázie, ktoré pre ňu ani teraz, ani v budúcnosti neznamená žiadnu hrozbu. My však vieme, že Rea používa klamstvá hlavne na to, aby pohoršila ostatným dievčatám. Vpred ju ženie túžba vyniknúť.

Kým sa Diana upokojí, je už tma. Porozprávala nám, ako ju Rea v zápale nejakej čudnej hry porezala obradným nožom od zápastia skoro cez celé predlaktie. Určite bude tvrdiť, že sa to stalo nešťastnou náhodou, ale nám bolo jasné, že si tým vybíjala zlosť a trpkosť na slabšej obeti. Adri si zaumienila, že to pôjdeme hneď teraz vyriešiť.

Pomaly sa šplháme von z jaskyne, pomáhame Diane, ako sa len dá – ja zozadu a Adri spredu. Ruka jej začala opúchať a je pre ňu náročné pridržať sa skál.

Vonku je obloha ako obvykle jasná a viditeľnosť dobrá. Krok za krokom postupujeme k cestičke medzi skalami, ktorá nám umožní prekonať útes. Hlboko pod nami vlny narážajú do skál a ligocú sa, akoby boli posypané striebrom.

Bez varovania sa zdvihne silný vietor, až nás všetky tri prirazí ku skale. Otočím hlavu späť k jaskyni, aby som si tak chránila oči pred prachom, ktorý sa rozletel zo skalnatého úbočia. Rukou,

ktorou som doteraz podopierala unavenú a zoslabnutú Dianu, sa silno chytím trčiacej skaly.

Hučí mi v ušiach a líce vtisnuté do skaly ma začne nepríjemne páliť. Držím sa celou silou. Vtom sa do nej vetrisko ešte raz zaprie a vlny pod nami ohlušujúco narazia do útesu. Potom nastane ticho – príliš veľké na to, aby prinieslo pokoj. Zdá sa mi, že aj moje srdce na chvíľku stíchnu.

Diana už nie je predo mnou. O pár metrov ďalej vidím Adrienu stále pritisnutú ku skale. Nevieam, či si uvedomuje, čo sa stalo. No možno sa len bojí, že ak pozrie dole, zhmotní sa jej najväčšia obava a ona uvidí bezvládne Dianino telo plávať vo vlnách rozbúreného mora.

„Adriena! Adriena!“ snažím sa upútať jej pozornosť. Moja myseľ je príliš vystrašená, než aby spracovala Dianin pád. Adriena sa nakoniec otočí a pozrie sa mi priamo do očí. Slzy v jej očiach mi ticho doručia tú najhoršiu správu.

„Pod' sem! Rýchlo!“ kričí na mňa. „Drž sa pevne skál! Pod' ešte kúsok! Prejdi okolo mňa a bež! Zavolaj Veľkú Matku aj všetky vyššie kňazky! Rýchlo!“ káže a podáva mi ruku. Snaží sa ma prestrčiť popri sebe pomedzi skaly až k ceste, ktorá vedie do chrámu. Vietor už opäť hučí a obíja vlny o útes. Adri ostáva na mieste.

Prekliesňujem sa pomedzi posledné strmé skalnaté výbežky a rýchlo vychádzam na prašnú cestu nad útesom. V hlave mám prázdno. Iba predstava cieľa ma ako svetlo na konci tunela núti utekať najrýchlejšie, ako dokážem.

Keď dobehnem do chrámu, ťažko lapám po dychu a po čele a nose mi stekajú kropaje potu. Nikoho tam však nenachádzam. Nevieam, kam ísť ani ako niekomu povedať, čo sa stalo. Som malé, absolútne nepoužiteľné dieťa. Vrhnem sa do prvých dverí, ktoré zbadám, a ocitnem sa v úzkej, málo osvetlenej svätyni. Nad oltárom sa skláňa jedna zo starších kňaziek. Na sebe má len nočnú tuniku a rozpustené kučeravé vlasy splyvajú s pohybom jej tela.

Matne si spomeniem, že jej meno sa začína na L, no inak si ho nevybavujem. Kňazka vyzerá, akoby bola v tranze. Vyštartujem za ňou ako zmyslov zbavená. Bez slova ju chytím za ramená a začnem ňou triasť. Želám si, aby som to bola ja, koho vytrhávam zo zlého sna, v ktorom skončila Diana roztrieštená na útese.

„Čo je?! Hej! Čo robíš?! Prestaň!“ Kňazke chvíľu trvá, kým si všimne bezkrvnú bledosť mojej tváre. Neopustila ma ani napriek dlhému behu od útesu až do chrámu. „Pri Diovi, čo sa ti stalo?! Čo je? No hovor!“ schytí ma za plecía a teraz trasia ona mnou.

„Diana! Spadla z útesu! Je preč!“ vychrlím zo seba ohnivú spršku slov, ktorá ma páčila v hrdle.

Kňazka rýchlo vykročí a jej slová počujem už len ako ozvenu z chodieb chrámu. „Zavolajte Veľkú Matku! Zoberte laná! Zapáľte fakle! Ide sa k útesu!“

Kňazky sa rozbehnú všetkými smermi, zháňajú všetko potrebné a potom ozlomkrk bežia k útesu. Ja ostanem kľačať v malej svätyni ako prikovaná. Začnem robiť to jediné, čím môže desaťročné dieťa v takejto situácii poslúžiť. Modlím sa.

A modlila som sa tak silno ako ešte nikdy predtým. Lakte a kolená som si zodrala do krvi, keď som sa od zúfalstva hádzala na kamennú dlážku a posúvala sa po nej. Zapisahala som sa bohom, že ak Dianu zachránia, obetujem im všetko, čo v živote mám. Každý deň budem hádzať do mora kvetiny z vďaky za jej záchranu. Bola by som v tú noc obetovala vlastný život, keby som sa tak veľmi nebála hnevu Veľkej Matky. Môj život totiž patril jej. Ja som nemala právo obetovať ho nikomu inému. Dokonca ani bohom.

2. kapitola

Cesta je prašná a kočom to hádže z jednej strany na druhú. Toto leto je ochromujúcejšie než zvyčajne. Popri ceste ležia hnijúce mŕtvolvy koní, ktoré nevydržali neprestajnú páľavu slnečných lúčov a vypovedali svojim majiteľom službu. Môj vnútorný pokoj však nenaŕšajú zapáchajúce mŕtvolvy ani úloha, ktorá ma čaká, keď prídeme do Atén. V hĺbke duše cítim, že som tento moment už raz prežila. Nemám strach a necítim smútok. Jediné, čo chcem, je pochopiť, ako som sa sem opäť dostala. Všetko sa opakuje v kruhoch ako skúška, ktorú nie a nie pochopiť. Som unavená, no som ako slepá mulica uviazaná k mlynskému kolesu. Vyberám si iba vychodené chodníčky a opakujem stále rovnaké chyby, aj keď cítim, ba viem, kam moje kroky vedú a že idem sama proti sebe.

Diana ostala v bezvedomí zaseknutá medzi skalami. Vraj mala šťastie v nešťastí – bol odliv a nepohltilo ju more. Poseidón jej daroval život.

Trvalo celú noc, kým mladé, obratné kňažky zliezli po útese. Pri svetle fakiel položili Dianu na improvizované nosidlá a ostatné kňažky ich pomocou lán vytiahli nahor. Do chrámu ju doniesli pri brieždení. Tomu, aby Diana mohla byť opäť ako-tak šťastná, však predchádzali noci a dni plné nepredstaviteľných múk. V nasledujúcich týždňoch a mesiacoch sa zmietala medzi slabým vedomím a horúčkovým blúznením. Ani všetky bylinkové odvary a tinktúry Veľkej Matky jej nevedeli uľaviť od mučivých bolestí, ktoré pociťovala, keď jej zrastali dolámané kosti. Bolo milosrdnejšie, keď ju udržiavali v stave polospánku a omámenia, i keď to

bol bezútešný pohľad. Malá, krehká Diana bola ako uzlík s modrozelenými doráňanými končatinami, ktorými jej z času na čas šklblo, keď jej do ruky či nohy vystrelil bolestivý kľč.

Po mesiacoch začala opäť chodiť – telo mala ubolené, no myseľ nezlomenú. V hĺbke duše vedela, že ak nezosilnie, krutý svet ju pohltí a vypluje do mora ešte predtým, než sa stane chrámovou kňažkou. Nedostatky a poruchy sa v našom svete neodpúšťali. Jej zbraňami sa stali meditácia, modlenie a cvičenie.

Cvičila nepretržite. Natahovala si každú šľachu, napínala každý sval. Vymyslela vlastnú sériu cvikov, ktoré neskôr nejednej z nás pomohli pri bolestiach chrbta, nôh, dokonca aj hlavy. Ale ten pád a bolesť, ktorú si musela vytrpieť, sa navždy zapísali do jej veľkých, hlbokých, smutných očí.

Adriena nechcela nechať veci len tak. V jej hlave ležala zodpovednosť za Dianin pád výlučne na Reiných pleciach. Pár dní po tej nešťastnej udalosti, keď sa situácia v chráme upokojila, som sa stala tajným svedkom Adrieninho hnevu. S mladšími dievčatami sme sa práve hrali na schovávačku, keď Rea prechádzala okolo jedného z mnohých vysokých kamenných stĺpov. Adriena ju silno schmatla za rameno a vtiahla do tmavého výklenku, v ktorom sa uskladňovali obradné sviece a vonné oleje.

„Teraz sa pôjdeš Diane ospravedlniť. Budeš ju prosiť o odpustenie, kým nevstane z postele a nezačne opäť chodiť,“ prehovorila Adriena tichým hlbokým hlasom, ktorý znel ako varovanie štrkáča. „Potom sa rozhodnem, či ťa nechám žiť alebo ťa obetujem Poseidónovi, aby mal čo otrieskať o skaly namiesto Dianinho úbohého tela!“

Rea skamenela. Nebola zvyknutá na takú priamu konfrontáciu. Hašterenie a ohováranie sú v chráme úplne normálne. Dokonca aj občasné škrabanie či ukradnutie hrebeňa a iných osobných predmetov. No vyhrážať sa niekomu smrťou, a to bez

svedkov, pre ktorých by to divadlo teoreticky mohlo byť, bolo nanajvýš zvláštne. Bolo to strašidelné.

„Ja... Ja neviem, o čom hovo...“ Rea ani nedopovedala. Adriennin pohľad ju zasiahol prenikavejšie ako dýka do srdca. Vedela, že z tohto nevykľučuje. Akoby zázrakom bolo na chodbe úplne prázdno. Nemohla sa rozbehnúť ku kňazke, ktorá by náhodou prechádzala okolo, a kričať by jej tiež nijako nepomohlo. Nemala inú možnosť, len sa podvoliť.

Chvíľu obe len nehybne stáli. Adriana konečne pustila Rei rameno, ktoré dovtedy pevne stískala rukou s dlhými tenkými prstami. Mala chuť to s ňou skoncovať alebo jej aspoň ublížiť. V chráme sa však priame násilie netolerovalo. Bude musieť počkať, kým príde tá správna chvíľa. Ona však bola veľmi trpezlivá. Nezabudne sa Rei pripomenúť, ani keby to malo byť až v dobe, keď už budú mať obe vlasy biele ako mlieko.

„Prečo si o tom nepovedala Veľkej Matke?“ spýtala sa nakoniec Rea so sklopeným zrakom.

„Dobre vieš, ako by zareagovala,“ odfrkla Adri pohrdavo. „Čakal by ťa rovnaký trest ako to, čo si spôsobila úbohej Diane. A na ďalšie telo roztrieštené na skalách sa mi už pozerá skutočne nechcelo.“ Trpkosť v jej hlase sa odráža od chladných múrov chrámu. Obe stúpnu, premietajúc si v hlave obraz, na ktorý by najradšej zabudli. Adriana nakoniec varovne vystrčí bradu a nepriateľsky zasyčí: „Ale to neznamená, že si z toho vonku. Budem ťa sledovať. Dáš Dianu dokopy. Jediný prešlap alebo krivý úmysel a vybavím si to s tebou. Možno ešte krutejšie, ako by to urobila Veľká Matka.“

Od toho dňa chodila Rea ako dobrovoľníčka pravidelne vymieňať Dianine zapáchajúce obvazy a natierať jej chrbát, ruky a nohy tinktúrami. Veľká Matka to brala ako prejav empatie a dobrého srdca. Adriana však Reu každý deň sledovala. Ak Rea vynechala návštevu Diany bez toho, aby na to mala závažný dô-

vod, po zvyšok dňa jej Adri robila peklo na zemi. Schovávala jej hrebeň, potkýnala ju, keď niesla obety do rituálnych siení, a raz to zašlo tak ďaleko, že jej napľula do večere. Rea tieto útoky ticho znášala a ďalší deň strávila u Diany o to viac času.

Pre mňa boli mesiace, keď sa Diana liečila, plné smiechu, smútku a nepretržitého pocitu viny zároveň. Keď som bola u nej na návšteve, smiechom som nešetrila. Keď už bola schopná komunikovať, robila som všelijaké grimasy a rozprávala jej vymyslené príbehy, pri ktorých som menila hlas tak, aby znel fistulovo, vysoko pri mužskej postave a hrubo ako zvon pri ženskej.

Diana sa smiala a mne sa aspoň na tých pár chvíľ uľavilo. Počas zvyšných hodín tých dlhých zimných dní ma však umáral pocit viny, akoby som to bola ja, kto proti Diane použil ostrú dýku alebo ju potisol zo skalného útesu. Tento neustály vnútorný nepokoj sa začal odrážať na mojej inak športovej, ešte stále trocha chlapčenskej, postave. Po pár týždňoch som mala prepadnuté líca a mohla som si spočítať rebrá nad plochým bruchom.

V chráme nikomu neuniklo, že zatiaľ čo Diana postupne naberá na sile, ja svoju energiu spaľujem myšlienkovými návratmi k tomu osudnému momentu. V noci som sa len prevaľovala z boka na bok, a keď sa mi konečne podarilo zaspáť, vracali sa mi dookola tie isté nočné mory. Všetky sa končili Dianiným telom roztriešteným na skalách.

Prestalo mi chutiť jesť, a tak som vynechávala jedlá, čo si všimli aj staršie kňazky a upozornili na to Veľkú Matku. Tá s nami nejedávala vo veľkej komnate na to určenej, mala svoju vlastnú, kde často do noci debatovala a popíjala so svojimi spoločníčkami, príležitostne aj s kráľom. Oznamovali jej to s predstieranými obavami a falošnými radami. Jedna mala dokonca tú drzosť naznačiť Matke, že som sa možno zahľadela do dedinského chlapca, ktorý nám nosil zásoby. Rovnako ako veľa mladých dievčat

zasiahnutých Erosovým šípom, aj ja som podľa nej vraj podľahla šíalenstvu, ktoré sa môže v mladom veku prejavíť.

To Veľkú Matku rozzúrilo. Ja som predsa jej! A budúca kňažka, nie obyčajné desaťročné decko, ktoré sa trápi pre rozbité koleno, zlomené srdce alebo hocičo iné. Ešte v ten večer si ma zavolať do svojej súkromnej komnaty.

Prechádzala som cez chodbu lemovanú mohutnými kamenými stĺpmi. Pôsobili chladno a neosobne. Zastala som pred vysokými dverami s medenou rytinou, výjavmi zo života Poseidóna. Chvíľu som na ne hľadela a v duchu prosila nášho boha, aby to nebola jedna z tých návštev, pri ktorých Veľká Matka zbiera informácie a zosmiešňuje ma. Z takých návštev som vždy odchádzala vyčerpaná a trvalo mi aj dva dni, kým som bola opäť schopná fungovať v chrámovom kolobehu života. Jej spôsob kladenia otázok, presne mierený výsmech a kruté komentáre boli na malé dieťa proste priveľa.

Zhlboka som sa nadýchla, a keď som natiahla ruku ku závore, ktorá bola vyše mojej hlavy, dvere sa začali otvárať samy. Stál v nich vysoký, urastený muž s olivovou pleťou a prenikavými očami. Mal telo športovca a vrásky muža, ktorý musí príliš často rozhodovať o osude ľudstva. Vyzeral múdro, no i nadmieru ustarostene.

Na tvári mu pohrával ľahký úškrn, takmer neviditeľný. Stála som pred ním, akoby ma pribili k zemi, a blokovala som mu cestu. Keď som sa konečne spamätala, vrhla som sa na dlážku pred kráľa a dúfala som, že Veľká Matka nie je svedkom tohto incidentu. Tak ako som ja patrila iba jej, kráľ v tomto chráme nesmel vidieť žiadne dievča, kým mu to ona neschválila. A ak prišlo k náhodnému stretnutiu, mala sa každá z nás okamžite hodiť na podlahu a skloniť tvár. Nevieť, či to tak bolo pre Matkinu žiarlivosť alebo nechcela, aby vídal konkrétne mňa. Možno oboje.

V ten večer som však mala šťastie. Veľká Matka stála otočená chrbtom ku dverám a pozerala sa von na útes a more.

Nevedela som odhadnúť jej náladu. Je dobre naladená, lebo strávila nejaký čas v prítomnosti kráľa, alebo je, naopak, mrzutá z jeho náhleho odchodu? Som ja dôvodom jeho návštevy? To asi nie, taká dôležitá nie som. Kráľ síce vedel o mojej existencii, no nikdy vo vzťahu ku mne neurobil nič, čo by mu nedovolila alebo nevsugerovala Veľká Matka. A tak ma vo väčšine prípadov jednoducho ignoroval. Iba sem-tam, pri jeho zriedkavých verejných návštevách, som si všimla, ako ma skúma pohľadom smaragdovozelených očí, až ma z toho páčila koža.

V skutočnosti bol kráľ pomerne dobrý chlap. Aspoň som si to o ňom vtedy myslela. Ako každé dieťa, i ja som si ho v predstavách stavala na piedestál. To, že aj on má svoje muchy, ešte nebolo podstatné.

Ľudia, ktorí ho poznali, ho mali radi pre jeho zvyčajnú bezprostrednosť a chuť do života. Keď mal dobrú náladu, vedel byť neskutočne štedrý a láskavý. Bol múdry a rozhodoval spravodlivo – väčšinou. Teda vtedy, ak išlo o rozhodnutie, ktoré sa nijako netýkalo Veľkej Matky alebo niektorého z jeho veľavážených radcov. Jeho najväčšou slabosťou totiž bolo, že nedokázal odhaliť všadeprítomnú manipuláciu. A keď si občas všimol, že sa ho snažia dotlačiť do nejakých rozhodnutí, radšej sa schoval za rúško nevedomosti ako malý chlapec, ktorý sa nechce dostať do problémov.

Počas jeho života ho ovládali rôzne typy ľudí, zväčša vynachádzaví, múdri a veľmi prešibaní. Ľudia bez štipky dobra v srdci, ale aj ľudia s dobrým úmyslom, ťahajúc ho však na trnité cesty. Snažil sa všetkým zavďačiť. V kútiku duše aj on, asi tak ako každý, túžil po láske, ktorú ako dieťa nedostal a nepoznal. Ako malému chlapcovi mu deň čo deň namiesto kúska nehy servíro-

vali zákazy, príkazy, pravidlá, očakávania a nekonečné množstvo výčitiek. Mal vzdelanie, cennosti, skúsenosti, vymoženosti a viac všetkého, čo si obyčajný smrteľník dokáže vôbec predstaviť. Nikdy však nepocítil slobodu obyčajného bytia. Slobodu, ktorá prináleží každej osobe hneď po narodení. Slobodu existovať ako čistá duša. Slobodu byť nikým namiesto toho, aby bol každú sekundu niekým. Slobodu voľne dýchať, žiť bez toho, aby mu na pleciach spočíval osud ríše. Narodiť sa ako človek, nie ako modla, poloboh, zákonodarca, rozhodca a panovník.

Svoje chlapčenské ja už v útľom veku zatlačil do najhlbších kútov svojej psyché a odhaľoval ho, iba keď bol v povznesenej nálade, len v kratučkých okamihoch šťastia. Keby vyrastal ako obyčajný chlapec, možno by sa z neho stal herec či mestský komediant. Mal skvelý zmysel pre humor a vždy naporúdzi množstvo veselých historiek, ktoré vedel náležite podať dychtivému publiku. Alebo by sa stal jedným z obchodníkov, ktorí zasypú kupujúceho novinkami z domova aj zo vzdialených krajín a pribalí mu k nákupu len tak zopár sušených fig pre deti.

Jeho život sa však vyvíjal inak. Musel sa oň vždy báť, a teda poslúchať na slovo. Predsa len, kráľom chce byť každý. To, že sa vôbec dožil vysokého veku, je vskutku len hra šťasteny a rozmar bohov. Jeho strýko Auretios sa ho raz pokúsil zabiť tak, že mu ako batolaťu nastražil pod posteľ hniezdo divokých vraždiacich včiel. Detaily nikto presne nepoznal, ale šuškaľo sa, že mu ho z ďalekých miest iného sveta doniesli démoni čierni ako uhoľ. Malý budúci kráľ aj jedno-dve uštipnutia utížil, no nebolo to dosť na usmrtenie. Vlastným telom ho vtedy ochránil jeho osobný sluha Ri, ktorý však na následok mnohých štípancov skonol. Bola to hrozná smrť. A kráľ v neskoršom veku videl smrť ešte mnohokrát. Časom pochopil, že život je len letmý okamih večnosti a prísť oň sa dá aj príjemnejšie.

Každý večer, skôr ako si ľahol spať, museli sluhovia skontrolovať jeho spálňu aj obe izby, ktoré s ňou susedili. Ja som sa však dozvedela, že tam aj tak nespáva. Namiesto toho tajne prespával v podzemnej izbe, ktorú si dal zariadiť po korunovácii. Na tú dohliadala vo dne v noci jeho osobná stráž. Upratovali ju iba vybraní sluhovia, ktorí boli negramotní, nemí a celé dni trávili zamknutí v služobných komnatách. Bol to ojedinelý výstrelok inak praktického a nebojácneho kráľa. V spánku sa totiž cítil najzraniteľnejší.

Jeho otec, kráľ Syros, bol krutý a skúpy vládca. Všeobecne neoblúbený medzi ľuďmi, bol vždy podozrievavý a prchký. Vedel, že ho nikto nemá rád, a cítil sa tým ublížený. Často obviňoval sluhov z krádeží, ktoré sa nikdy nestali, a trestal ich za ne. Svoje tehotné milenky dával vyhostiť a niekedy aj zabiť. City odhalil iba veľmi zriedkavo a ešte aj vtedy ich popretkával sľubmi, ktoré sám nebral veľmi vážne. Len málokedy ich dodržal a vždy si vedel odôvodniť, prečo to vlastne sľub nebol. Život s ním bol ťažký a povrávalo sa, že jeho prvá žena, kráľova matka, sa radšej otráвила jedom, ako by mala stráviť po jeho boku čo len jeden ďalší deň. Keď mal mladý budúci kráľ dvanásť rokov a ona si bola istá, že to už na tomto svete zvládne aj bez nej, nechala ho napospas sebecému, zákernému a citovo prázdnemu otcovi.

Keď mal budúci kráľ osemnásť rokov, otec ho oženil s dcérou mocného panovníka z východu. Svoju nevestu videl prvýkrát až na svadobnej ceremónii. Na jeho sklamanie to bola nízka, chudá a absolútne nezaujímavá žena. I keď mu počas dlhého manželstva porodila štyri deti, ich vzťah nikdy neprerástol v lásku. Keď si už boli istí, že si splnili manželské povinnosti a na svet priviedli dostatočný počet následníkov trónu, kráľovná sa odobrala do sídla na ďalekom ostrove. Tam strávila zvyšok života obklopená služobníctvom a svojou najlepšou priateľkou, ktorú si so sebou priniesla zo svojej rodnej krajiny, po boku.

Kráľ Syros umrel krátko po synovej svadbe. Spadol z koňa tak nešťastne, že bol na mieste mŕtvy. To postavilo mladého panovníka na čelo obrovskej ríše. Svoje bremeno niesol statočne, z veľkej časti aj preto, že spoznal ju. Svoju najväčšiu životnú lásku. Moju najväčšiu nepriateľku.

Veľká Matka sa otočí a pozrie mi priamo do očí. V momente si všimnem, že má na tvári úškrn podobný tomu, s akým odchádzal z jej komnaty kráľ. Ten jej mi však naháňa hrôzu, mimovoľne sa mi postavia chlpy na rukách. Stojím tam plná strachu ako vždy, keď viem, že sa schyľuje k diskusii s Veľkou Matkou. Pokiaľ išlo len o jej potrebu vyrozprávať sa a ja som mala byť bútlavou vrbou, ktorá len počúva jej monológ, zvládala som to. Vtedy som vedela pravidelne dýchať a dokonca sa sem-tam aj usmiať, keď rozprávala vtipnú, no väčšinou veľmi krutú historiku o niektorej z kňažiek.

Z jej úškrnu som však vycítila, že tentoraz pôjde o náročnú diskusiu a ja budem nútená odpovedať na jej dvojzmyselné otázky. Potom ma buď zosmiešni, potrestá, alebo, čo by bolo úplne najhoršie, sa bude tváriť, že mi rozumie. Väčšinou sa prikláňa k poslednej alternatíve, hlavne keď ide o mňa a moju výchovu, ako to rada nazýva. A o pár dní zistím, že tajne spriada plán taký ohavný a zákerný, že sama Héra by ostala v úžase z jej prefíkanosti a mrzkosti.

Zovrie mi hrdlo. Na hrudi cítim prišerný tlak a bolesť. Žeby mi do nej Poseidón zabodol svoj trojzubec? Stojím až príliš rovno a meravo. Ak do mňa niekto strčí čo i len prstom, padnem na zem ako skamenená po pohľade Medúzy. Strach z Veľkej Matky, tento čistý, nefalšovaný strach, ktorý ovláda moju myseľ aj telo, nikdy úplne nezmizne. Vracia sa pri každej konfrontácii, pri každej kritike, pri každom spochybnení mojej autority a bude to tak až do samotného trpkého konca.

Stáva sa mi to aj pri stretnutí s obyčajným strážcom komnaty. Pokiaľ naberie odvahu priamo spochybníť moje rozhodnutie, okamžite zmeravím a prestanem dýchať. Vzduch sa mi zasekne v pľúcach a nechce vyjsť von. Postupne som, našťastie, našla spôsob, ako tieto príznaky dobre maskovať, a len ľudia, ktorí ma naozaj poznajú, vytušia, že vo svojom vnútri opäť stojím pred Veľkou Matkou a snažím sa nerozsypať pod ťažobou strachu a nervozity.

„Madeila! Aké milé, že si sa konečne ukázala. Očakávala by som, že pri mojom veľkorysom zaobchádzaní ťa budem vídavať častejšie. Alebo je nejaký dôvod, prečo sa mi nesnažíš za moju láskavosť odvdáčiť?“ prihovára sa mi Veľká Matka medovým hlasom a s tým strašidelným pobaveným úškrnom na perách. Rada by som vedela, o akej láskavosti to hovorí. Ja si na žiadnu nespomínam.

Skloním zrak a hľadám odpoveď alebo ospravedlnenie, no hlavu mám prázdnu. To je ďalší z mentálnych prejavov absolútnej hrôzy, ktorú pri týchto rozhovoroch pociťujem. Nech sa akokoľvek snažím zachovať svoju myseľ pokojnú, vždy sa od strachu rozbieha na všetky strany a nechá ma tu samu, tvárou v tvár mojej najväčšej hrozbe. Nenachádzam žiadne slová.

V posteli potom vždy nadávam sama sebe a na um mi prichádza milión možných odpovedí – niektoré bezočivé a zúrivé, niektoré emocionálne, iné zasa chladné a premyslené. Ale keď potom zasa raz stojím pred Veľkou Matkou, nenapadne mi žiadna.

Aj teraz som ticho a so sklonenou hlavou kontrolujem kvalitu svojich sandálov. Ona sa ku mne zatiaľ približuje a zrejme vidí, že sa dusím a trasiem.

„Veď vieš, že iba žartujem,“ pokúsi sa o široký úsmev, no jej pery sa len pokrivia do niečoho, čo pripomína dve mŕtve dáždovky ležiace vedľa seba. Spomeniem si na myš, ktorú sme s Adri pitvali v jaskyni – na tie rúrky, čo jej vyliezali z brucha, mazľavé

a červené. „A tiež viem,“ pokračuje Veľká Matka, „že máš svoje dôvody na to, prečo ťa tu celý deň niet, a keď tu aj si, pohybuješ sa ako mátoha. Všetky sme boli mladé a nerozvážne!“

Spomedzi tiel mŕtvych dážd'oviek vyjde niečo ako pohŕdavý smiech. Matka nedbalo ukáže rukou na kňazky, ktoré stoja obďaleč a sledujú celú scénu so zatajeným dychom. Ony jej smiech opätujú.

„Bola by som však rada, keby sa z teba nestala jedna z tých chudier, ktoré pre mužov stratia z dohľadu cieľ!“ osopí sa odrazu rozčúlene a z očí jej šľahajú blesky. „Je to znak absolútnej slabosti! A ty, moja drahá, ty si v tomto svete adamas. Budeš rovnako tvrdá a surová, len o tom ešte nevieš. Mojou úlohou je to z teba dostať. Keď nakoniec uznám, že si dostatočne vycibrená, spočiniš na hrudi presne toho muža, ktorého ti vyberiem. A budeš ním mávať presne tak, ako ti poviem. A ver tomu, že sa mi za to ešte poďakuješ.“ Teraz už hovorí tichým, sykavým hlasom, ako zmija. Posledné slová dodá tak potichu, že musím nakloniť hlavu bližšie k nej, aby som ich vôbec počula. „Žiadna z tvojich chrámových sestier ti nesiaha ani po členky. Niektoré sú síce krajšie ako ty, ale krása je slabý súper pôvodu, prefičanosti a klamstva. To prvé som ti už dala, zvyšné dve si pod mojou taktovkou rýchlo osvojíš. Tvoj čas užívať si mužskú spoločnosť ešte len príde. Budeš jej mať toľko, až budeš túžiť byť v noci konečne sama so svojimi myšlienkami. Ale dovtedy ti dôrazne odporúčam strániť sa takých nápadov. Inak to budem musieť riešiť veľmi rázne. Rozumieme si?“ Jej tvár je tesne pri mojej. Spaľuje ma pohľadom a čaká na moju reakciu.

Ostávam ticho. Nevieť odhadnúť, či je to celé len divadlo pre ostatné kňazky, aby sa rýchlo rozplynuli klebety o tom, že som sa zahľadela do dedinského chlapca, alebo to myslí vážne a je to ozajstné výchovné varovanie. Som príliš mladá na to, aby som vôbec vedela, o čom vlastne hovorí. Fyzické nažívanie muža

a ženy nebolo pre mňa žiadnym tajomstvom. Vo veľkej skupine žien, ktoré často „potajme“ rozoberali mužsko-ženské vzťahy a náklonnosti, sa to inak ani nedalo. Ale pravý význam jej slov som pochopila až oveľa neskôr.

Je mi to však jedno. Vyzerá to, že som sa zmýlila a toto je predsa len jeden z jej monológov, hoci namierený proti mne a hlúpej historke, ktorú si vymysleli kňažky, čo sa snažia získať jej náklonnosť. Pomaličky zdvíham zrak a celým srdcom túžim spraviť krok vzad a s poklonou sa vzdialiť ku dverám. Po takomto výstupe síce ostávam otrasená, ale nie natoľko, aby som to do rána nevstrebala. Ona ma však neprepustí. Ešte so mnou neskončila.

„Ja mám pochopenie pre každé trápenie srdca. Boh vie, že ho v živote zažívam dosť!“ hovorí opäť nahlas a s falošným úsmevom. Takto sa jej bojím ešte viac, než keď syčí ako zmija. „Ale neboj sa.“ Položí mi na plece svoju tenkú, kostnatú ruku, obšypanú prsteňmi a náramkami z drahých kameňov. „Na všetko sa nájde medicína a na každú nerozvážnosť funguje disciplína! Určite ti pomôže trocha čerstvého vzduchu. Čo by si povedala na mesačnú službu na útesoch? Som si istá, že spev morských nýmf a úprimné modlitby za našich rybárov ti vyženú chmúry z hlavy.“

Cez póry sa mi vyparí všetka krv. Oči mi vyliezajú z jamiek. Zdesenie a panika mi zahalia tvár. Jediné miesto, na ktoré sa naozaj nechcem vracieť každý deň, je miesto Dianinej nehody. No presne tam ma Veľká Matka posielala.

Ona moje zdesenie nevníma. Kráča k otvorenej klenbe chrámu. Jej štíhla, až kostnatá postava v rúchu vyšívanom perlami žiari vo svetle mesiaca. Na chrbát jej padajú pramene vlasov farby medu, ktoré si pravidelne presvetľuje roztokom z citrónovej šťavy. Možno boli časy, keď bola krásna. Možno to bolo predtým, ako som sa jej narodila. Teraz však jej krása závisí od čarovných procedúr a od počtu hodín spánku, ktoré sa jej podarilo predošlú noc ukradnúť. Všetci vedia, že nemôže spať. Každú chvíľ-

ku odpočinku si musí krvopotne vymodliť od samotného boha spánku Hypnosa.

Ja však už nemyslím na ňu, ale na to, čím ma práve poverila. Každý deň chodí vybraná skupina kňaziek dole na skalnaté plošiny pod útesmi. Úzkou bočnou cestou, ktorá sa začína ďaleko od chrámu, sa v prvých lúčoch slnka teperia dole s obetnými košmi naplnenými až po okraj. Na skalách potom recitujú modlitby za námorníkov i tie, ktoré im napísali dedinčania, aby si to či ono od boha mora vyprosili.

Je to dosť vážna úloha, a ak by sa nestala tá udalosť s Dianou, bol by to pre mňa istý druh pocty. Mohli ju totiž plniť len kňazky, ktoré na to mali požehnanie a výcvik od Veľkej Matky, a tak presne vedeli, ako a za čo sa majú modliť. Ale v mojom prípade to je ten najhorší možný trest. Chodiť každý deň na miesto, ktoré mi pripomínalo tú strašnú noc, keď Dianino pokrútené telo ležalo na skalách a ona len ticho chrapčala, je horšie, ako keby ma roztrhal húf žralokov.

Preglgnem naprázdno, v ústach mám sucho ako na púšti.

„Ráno pri východe slnka sa pridaj ku kňazkám,“ rozkáže Veľká Matka. „Ony ti vysvetlia, čo máš robiť. A teraz mi dolej čašu a už bež. Som unavená a moja dobrosrdečnosť má svoje medze.“ S povzdychom si sadne na dlhú semišovú pohovku, zdobenú malými ružovými perlami. „A ešte jedna vec! Myslím, že si zaslúžim poďakovanie!“ zakričí na mňa a čaká, že aspoň niečo zajachcem.

Začínam jej liezť na nervy a vtedy je najbezpečnejšie rýchlo sa vzdialiť. Teraz však už neviem o ničom horšom, čo by mi ešte mohla urobiť. Som zdrvená, a tak len na pol úst zamumlem falošné: „Ďakujem“, otočím sa jej chrbtom a odchádzam.

Veľkej Matke sa nikdy nesmieme otočiť chrbtom. Za iných okolností by sa nahnevala a hodila po mne medené zrkadlo alebo iný ťažký predmet – a ona mieri presne. Ale už má v ruke pohár vína a jedna z kňaziek jej dáva na oči studený figový obklad. Be-

riem to ako malý triumf v dlhom rade životných prehier. V skutočnosti ma však tak veľmi bolí srdce a celé telo, že úbohejšiu ľudskú bytosť by ste v tomto momente nenašli.

Na druhý deň ráno sa zaradím do zástupu kňaziek a vydám sa s nimi na bezútešnú púť k útesu. Vzduch je čerstvý, vtáctvo na okolí sa pomaly prebúda. Staršie kňazky idú predo mnou. Biele tuniky sa im vlnia v rannom vetre. Viem, že ma kútikom oka stále pozorujú. Na jednej strane ma ľutujú, na druhej mnou opovrhujú.

Žiadna z nich sa v budúcnosti nedostane na miesto blízko Veľkej Matky. Všetky sú už dávno rezervované. Byť pri nej najbližšie, ako sa dá, je pre tieto ženy bez domova jedinou zárukou prestížneho života. Ja som sa s touto zárukou už narodila, i keď nevedomky a nešťastne. Pre ne je to však niečo, čo mi budú vždy závidieť. Závist a žiarlivosť vykypia na povrch občas aj z mojich najbližších priateľiek, ale vždy si to včas uvedomia a pokúsia sa to zakryť prehnanou pozornosťou. Nesúdím ich za to. Neviem sa vžiť do ich situácie. Nechávam všetko tak, ako to chceli bohovia. Bez výčitiek a bez komentára. Vysvetľovať im to peklo, do ktorého som sa narodila, je zbytočné.

Chodníček je čoraz strmší, a tak sa prichytávam trsov trávy. Okolo sú krásne žlté kvitnúce trňové kríky. Ide sa mi neľahko. S košíkom na zbieranie mušlí, zatiaľ plným obetných predmetov, neviem našľapovať tak svižne a ľahko, ako keď leziem dole sama. Pšenica a náhrdelníky z usušených citrusových šupiek v prútenom košíku síce nevážia veľa, ale je ich toľko, že musím pri každom kroku dávať pozor, aby z neho nevypadli.

Po modlitbách a obetách sa dievčatá vždy rozprchnu, aby nazbierali do prázdnych košíkov slávky prichytené na skalách a možno chytili aj kraba. Tie sa potom v kuchyni umyjú, uvaria a idú priamo na stôl Veľkej Matky. Tvrdí, že sú to Poseidónove

dary pre ňu. Vďaka nim vraj nadobúda veštecké schopnosti. My ostatné si musíme vystačiť s chlebom, so syrom, s olivami a olejom, ktoré nám nosia vďační dedinčania.

Občas sa miestnym rybárom pošťastí uloviť viac rýb. Prinesú ich toľko, že ani Matka a jej spoločníčky ich nevládku zjesť. Časť úlovku sa potom nasolí a odloží do nádob určených na skladovanie. Z rybacích hláv a chvostov, ktoré ostanú, sa potom uvarí veličizný hrniec výdatnej rybacej polievky. Chrám sa vtedy naplní špeciálnou vôňou, z ktorej nám vždy začnú tiecť sliny. Je to signál, že večer dostaneme teplé jedlo a pôjdeme spať s plným bruchom.

Diana počas dlhých mesiacov, keď bola pripútaná na lôžko, jedla rovnako ako Veľká Matka. Tá jej každý večer posielala malú porciu jedla. Nevie, či to bolo zo súcitu alebo sa len chcela ukázať ako starostlivá a láskyplná opatrovatelka, no nikdy sa tým nezabudla pochváliť v spoločnosti. Zakaždým si za to vyslúžila obdivné pohľady a kráľ dokonca prispel svojím dielom a dal pre Dianu zhotoviť rúcho z najjemnejšej baranej vlny. Malo veľkú hodnotu a Diana doň v dospelosti s melanchóliou balila svoje novonarodené bábätká. Srdce jej stislo vždy, keď si uvedomila, že tu ani ona, a teda ani ony, nemuseli byť.

Cestou dole k útesu mi začne byť nevoľno. Zo strachu z návratu na miesto Dianinej nehody a po celonočnom bdení po rozhovore s Veľkou Matkou sa mi trasú kolená a točí sa mi hlava. Kým prídeme na veľkú plochú skalú, kde sa koná obrad, mám v tvári nezdravú zelenú farbu. Dvakrát som sa musela zastaviť, skrčiť sa za skalou a vyvrátiť žalúdočné šťavy – sú to jediné, čo moje telo na protest proti tejto absurdnej situácii dokáže vypuďiť, pretože som od včerajšieho obeda nič nejedla.

Kňažky si klaknú na tvrdú skalú v zoskupení do mnohouholníka, ktorý pripomína vybrúsený diamant, a porozkladajú okolo seba obety. Každá má pod kolenami kúsok vlnenej látky, inak by

ich mali po čase celé otláčené a modré. Ako prvá sa postaví hlavná kňažka, ktorá vedie našu skupinu. „Veľký Poseidón, kráľ všetkých morí! Tvoje služobnice prichádzajú aj dnes, ako vždy, na úsvite uctiť si teba a tvoju manželku Amfitrité. Prinášame ti skromné dary a modlitby,“ zvolá kňažka, hlavu skloní k zemi a hodí do mora prvú obeť. Potom sa všetky postavíme, prejdeme k okraju skaly a každá hodí prvú vec zo svojho košíka čo najďalej. Vrátime sa na svoje miesta a pridáme sa k rytmickému spevu, ktorý spustí hlavná kňažka. Potom si posadáme na päty a modlíme sa, každá sama za seba. Prosíme Poseidóna, aby požehnal lodiam, námorníkom a chránil hodnotný tovar putujúci po mori. Všetky tie údaje máme z prosieb dedinčanov, obchodníkov a aristokratov, ktorí si u nás objednali orodovanie deň predtým.

Všade naokolo sú skaly. More do nich naráža potichu a jemne ako matka, ktorá zavčas rána budí svoje dieťa. Čajky lietajú vysoko na oblohe a slnko zľahka bozkáva horizont. Pre mňa to nie je nič čarovné či éterické, ako by sa mohlo na prvý pohľad zdať. Pre mňa za mňa, mohlo by celé more aj vyschnúť.

V hlave počujem len silný hukot vetra, vlny búrlivo narážajúce do brehu, vidím Dianu, ako nehybne leží. Tu. Na tomto mieste. Na týchto skalách. Vidím Dianino telo ležať pár centimetrov od mojich kolien, a keď ku mne horko-ťažko otočí tvár, z úst jej vyteká červený pramienok krvi. Chrčí ako ranené zviera. Rukami a nohami jej šklbú kľče. V podkolení má otvorenú ranu, zlomená píšťaľa trčí von cez prerezanú kožu.

Opäť ma napne na vracanie. Tentoraz nevychádza z mojich útrobov už naozaj takmer nič, len biela pena. Začínam plakať. Najprv potichu steká slza za slzou. Ale ten tlak, čo cítim v hlave, sa nedá vydržať. Nahlas zastonám. Celá sa trasiem. Slzy sa miešajú so soplami a slinami. No nikto si ma nevšíma. A ja si nikoho nepripúšťam. Žiaľ a ďalšie emócie, ktoré sa vo mne nahromadili za posledné týždne, sa zo mňa derú von ako láva zo sopky.

Kňazky ma nechávajú tak, sú ponorené v modlitbách. Vedia, že sa liečim. Konečne nechávam svoj potláčaný hnev, strach a bolesť odísť do mora. A to sa razom preberá k životu. Chce ma napodobniť. Vlny začnú narážať do útesu strašidelnou silou. Vracia, ba kričia na mňa: „Bi sa! Zhod' zo seba všetko, čo ťa ťaží, čo ťa láme! Daj nám to! My to odnesieme, utopíme, zničíme a pochováme v najtemnejších hĺbinách Poseidónovho kráľovstva, kde to už nikdy nikto nenájde!“

Po hodnej chvíli sa prestávam triasť. Začínam sa upokojovať. Som stále slabá ako mucha, no cítim sa ako znovuzrodená – čistá a svieža. Niekde v hĺbke si uvedomujem, kto som. Som Madeila. Som budúca kňazka mora, služobnica Poseidóna, navždy späť so živlom, ktorý odteraz pozná moje najtajnejšie tajomstvá a pocity. Som morom a more je mnou.